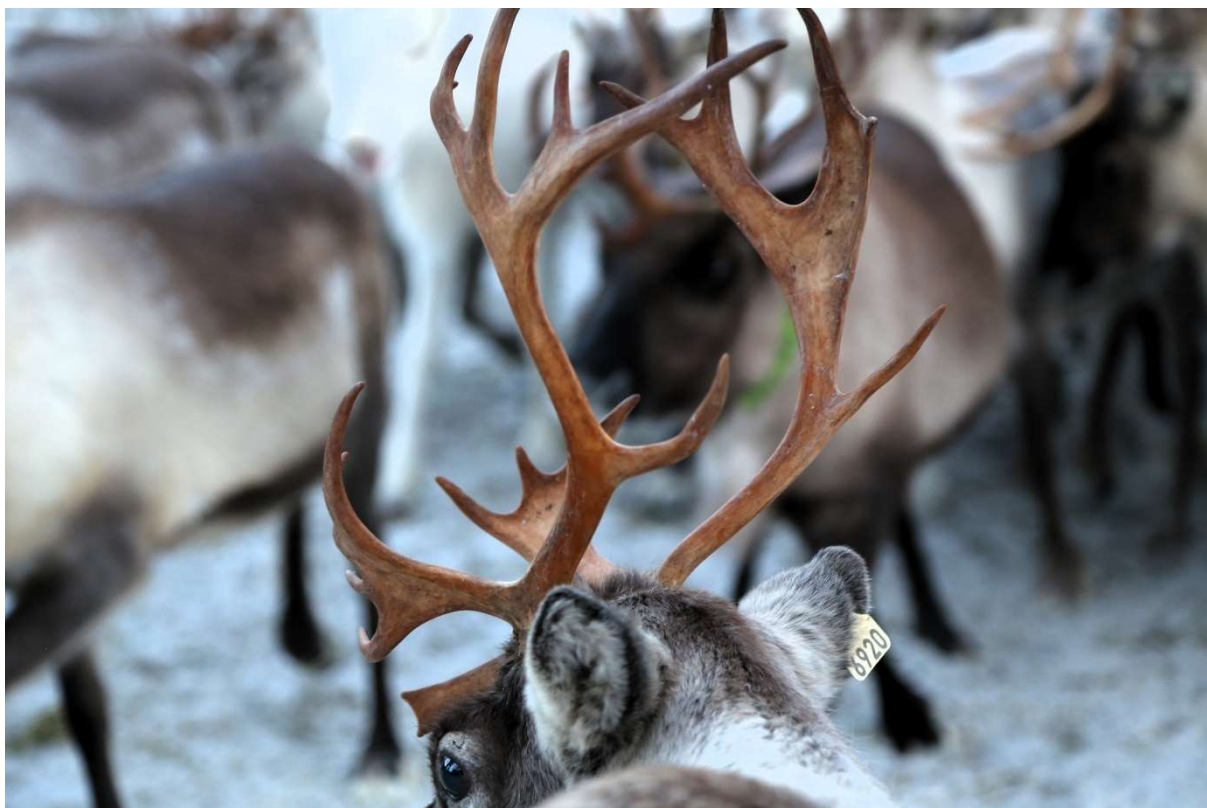

Pohjoismainen Poronhoito Konferenssi 2025

Poronhoito arvaamattomassa tulevaisuudessa

12.-14.2.2025, Scandic Hotel Alta

Kuva: Ingebjørg Nymo, NVI

Rahoittajat

Porotalouden kehityssäätiö

Pohjoismainen poronhoito konferenssi 2025

Sijainti: Scandic Hotel Alta, Løkkeveien 61, 9509 Alta, Norway. Puh. +47 78482700

<https://www.scandichotels.no>

Ajankohta: 12.-14.2.2024

Mitä odottaa: Kaksi lounaasta-lounaaseen osaa.

- Osa yksiš – Tiede-osuus on suunnattu tutkijoille, mutta on avoin kaikille osallistujille. Kielenä englanti.
- Osa kaksi – Käyttäjät-osuus on suunnattu poronhoitajille, viranomaisille ja tutkijoille, mutta on avoin kaikille Puheet tulkataan (norjaksi/ruotsiksi, suomeksi ja pohjoissaameksi).

Järjestelytoimikunta

Erlend Winje (NIBIO) - Organizing coordinator

Jo Jorem Aarseth (NIBIO)

Tor-Arne Bjørn (NIBIO)

Gabriela Wagner (NIBIO)

Per Hansson (SLU / NKJ)

Sofie Andersson (SLU / NKJ)

Ohjelma

Norja

Gabriela Wagner (NIBIO) - Scientific coordinator

Camilla Risvoll (Nordlandsforskning)

Svein Morten Eilertsen (NIBIO)

Suomi

Sirpa Rasmus (ULAPLAND)

Kirsi Muuttoranta (ULAPLAND)

Jouko Kumpula (LUKE)

Mikko Jokinen (LUKE)

Antti-Juhani Pekkarinen (LUKE)

Ruotsi

Anna Skarin (SLU)

Heidi Rautiainen (SLU)

Ragnhild Nilsson (MIUN)

Tarandus network

Anna Omazic (SVA, Sweden)

Ingebjørg Nymo (VI, Norway)

Juha Kantanen (LUKE, Finland)

Poronhoito arvaamattomassa tulevaisuudessa

Ilmastonmuutos, lisääntyvät maankäytön paineet, haasteet ja näiden vaatima sopeutuminen ovat tekijöitä, jotka aiheuttavat epävarmuutta poronhoidolle tulevaisuudessa.

NIBIO (Norjan biotalouden instituutti) kutsuu yhteistyössä NKJ:n (The Nordic Joint Committee for Agricultural and Food Research) ja RUF:n (Reindriftens utviklingsfond) kanssa Pohjoismaiseen poronhoito konferenssiin Scandic Hotel Altaan 12.-14.2.2025. Konferenssin pääteemana käsitellään ilmastonmuutosta sekä maankäytön haasteita nyt ja tulevaisuudessa.

Konferenssi on jaettu kahteen osaan:

Osa 1 (12. - 13. helmikuuta) on suunnattu pääasiassa tutkijoille ja se pidetään englanniksi, mutta se on avoin myös muille. Osa 2 (13. - 14. helmikuuta) on suunnattu poronhoitajille, viranomaisille ja tutkijoille, mutta myös muut poronhoidosta kiinnostuneet voivat osallistua. Osa 2 tulkitaan norjaksi/ruotsiksi, suomeksi ja pohjoissaameksi.

Program Nordic Reindeer Husbandry Conference

Start	End	Part 1, Wednesday, 12 th February 2025	Page nr
12:30	13:00	Arrival & registration	00:30
13:00	14:00	Lunch	01:00
14:00	14:10	Welcome and house rules	00:10
		Reindeer health & welfare I (Omazic)	01:35
14:10	14:45	Nymo: First detection of a cervidpoxvirus in Europe – disease occurrence in Norwegian and Swedish semi-domesticated Eurasian tundra reindeer (<i>Rangifer tarandus tarandus</i>)	00:35
14:45	15:00	Wallin Philippot: Poxviruses in semi-domesticated reindeer in Sweden	00:15
15:00	15:15	Malmström: Pestivirus demonstration and characterization from semi-domesticated Eurasian tundra reindeer (<i>Rangifer tarandus tarandus</i>) in Norway	00:15
15:15	15:30	Davidson: Mitigating brainworm (<i>Elaphostrongylus rangiferi</i>) infections in a warming climate	00:15
15:30	15:45	Bull-Aurbakken: Gastrointestinal parasite quantities in soil from reindeer feeding sites and evaluation of recovery efficiency in different soil types	00:15
15:45	16:00	Coffee	00:15
		Reindeer health & welfare II (Nymo)	02:00
16:00	16:30	Laaksonen: Vector-borne parasitic diseases emerged in Finnish reindeer - a review of Finnish studies of Filarioid nematodes	00:30
16:30	16:45	Byrne: <i>Setaria tundra</i> : a climate sensitive parasite in reindeer (<i>Rangifer tarandus tarandus</i>)	00:15
16:45	17:00	Våge: Is Chronic Wasting Disease (Rávžanvihki/oaivevuorri, CWD) a challenge for reindeer husbandry?	00:15
17:00	17:15	Holmen: Chronic wasting disease threatens Fennoscandian reindeer – How will breeding for CWD-resilience affect genetic variation and fitness	00:15
17:15	17:30	Itkonen: Post-mortem examinations and diagnoses of reindeer in Finland from years 2020-2024	00:15
17:30	17:45	Forsman: The effect of reindeer winter feeding diet and methods on the gut microbiota community	00:15
17:45	18:00	Summary for Tarandus event	00:15
19:00		Dinner	

Program Nordic Reindeer Husbandry Conference

Start	End	Part 1, Thursday, 13 th February 2025	Duration
		Climate change (Rasmus & Pekkarinen)	01:30
08:30	08:45	Rasmus: Emerging new summers in the northern Fennoscandia.	00:15
08:45	09:00	Duris: Sámi reindeer pastoralist system facing climate change: Effect of weather, pasture, insect harassment and maternal conditions on production with herders practicing individual marking.	00:15
09:00	09:15	Pekkarinen: Extreme winter conditions may lead to a collapse of reindeer husbandry economy – Results of a bioeconomic analysis.	00:15
09:15	09:30	Kumpula: Exceptionally difficult winter 2019-2020 - Factors affecting the extent of losses experienced in the reindeer herding in Finland	00:15
09:30	09:45	Horstkotte: Tales that really matter: Tracing causalities of weather and climate impacts on pastoral landscapes through a storyline approach.	00:15
09:45	10:00	Heatta: Co-designing an observation system to monitor climate change impacts on Sámi Reindeer Herding husbandry.	00:15
10:00	10:15	Coffee	00:15
		Cumulative impact (Skarin, Jokinen, Wagner)	01:30
10:15	10:45	Niebuhr: How do impacts accumulate? Increasing impacts of industrial activity and infrastructure on reindeer living in a fast-paced changing Arctic.	00:30
10:45	11:00	Jokinen: Assessing the cumulative impacts of wind energy projects on reindeer husbandry – towards comprehensive planning and agreement.	00:15
11:00	11:15	Cronvall: Advancing Ground Lichen Assessment: New Methods for Estimating Lichen Cover and Biomass.	00:15
11:15	11:30	Zielosko: Soil Carbon Storage of the Northern Fennoscandian tundra is not linked to decades of differential land use by reindeer husbandry.	00:15
11:30	11:45	Berthelot: Can't take the heat? Warmer temperature speeds up seasonal decline in plant nutrient concentrations in the tundra	00:15
11:45	12:00	Summary & feedback for Part 1 (All)	00:15

Pohjoismaisen poronhoito konferenssin ohjelma 2025

aloita	loppi	Osa 2, torstai 13.2.2025	kesto
12:30	13:00	Ilmoittautuminen	
13:00	14:00	Lounas	01:00
14:00	14:10	Tervetuloa	00:10
		Land use conflicts (Jokinen & Wagner)	01:25
14:10	14:30	Skarin & Sandström: Kaivos- ja tuuliteollisuuden kumulatiiviset vaikutukset poroihin ja poronhoitoon.	00:20
14:30	14:45	Hansen Buljo: Poronomistajan kokemuksia maa-alueiden takavarikoista laidunalueella.	00:15
14:45	15:00	Luoma & Hast: Luonnonvarahallinnan uudet tuulet: tuulivoima-ala ja poronhoito rakentamassa uusia yhteensovittamisen käytäntöjä	00:15
15:00	15:15	Eilertsen: Ehdotus tarkistetusta menetelmästä vaikutusten arviointiin poronhoitoalueilla.	00:15
15:15	15:35	Paneelikeskustelu; esitelmän pitäjät ja yleisö	00:20
15:35	16:15	Posterisessio ja kahvitauko	00:40
		Poronhoitajat, laitumet ja sääntely (Hast)	01:45
16:15	16:30	Øye Bjørdal & Risvoll: Porojen lisäruokinta – kokemuseräisen tiedon ja tiedonvaihdon merkitys.	00:15
16:30	16:45	Rautiainen: Talviruokinnan vaikutukset poron kykyyn hyödyntää luonnonlaitumia.	00:15
16:45	17:00	Labba: Saamelaisten poronhoidon oikeudellinen asema ja poronhoitoon liittyvät oikeudet Suomessa oikeusjärjestyksen valossa	00:15
17:00	17:15	Rautio: Nuorten saamelaisten poronhoitajien hyvinvointi.	00:15
17:15	17:30	Kujala: Poronhoitajan näkemys suurpedoista.	00:15
17:30	17:45	Risvoll: Paikallistuntemuksen ja villieläinkameroiden yhdistäminen suurpetoihin liittyvän tietopohjan vahvistamiseksi Saltenin alueella Nordlandissa, Pohjois-Norjassa.	00:15
17:45	18:00	Mangi & Rokka: Poronhoitajan näkemys tutkimusprojekteihin osallistumisesta.	00:15
19:00		Päivällinen	

Program Nordic Reindeer Husbandry Conference

aloita	loppi	Osa 2, perjantai 14.2.2025	kesto
		Ilmastonmuutos ja sopeutuminen (Rasmus, Pekkarinen & Eilertsen)	02:00
08:30	08:40	Rasmus: Avaussanat ja taustaa	00:10
08:40	09:00	Rasmus & Pekkarinen: Esimerkkejä ja keskustelua kansalaistieteen työkaluista ja paikallisista tietoalustoista	00:20
09:00	09:15	Persen: Poronhoidon sopeutuminen ilmastonmuutokseen Norjassa.	00:15
09:15	09:30	Keskustelua ehdotetuista toimista poronhoidon sopeutumisessa ilmastonmuutokseen	00:15
09:30	09:45	Skum & Kaddik: Kuinka voimme sopeutua ilmastonmuutokseen ja navigoida uusissa olosuhteissa? – Ilmastonmuutoksen aiheuttamat haasteet ja käytännön ratkaisut Granin poronhoitoyhteisössä.	00:15
09:45	10:00	Heatta: Havainnointijärjestelmän yhteissuunnittelu ilmastonmuutoksen vaikutusten seuraamiseksi saamelaiden poronhoidolle.	00:15
10:00	10:30	Paneelikeskustelu; esitelmän pitäjät ja yleisö	00:30
10:30	11:00	Kahvitauko	00:30
		Avoimet aiheet (Rautiainen)	02:00
11:00	11:15	Mørk: Norjalainen poroterveyden neuvontapalvelu	00:15
11:15	11:30	Wallin Philippot & Nymo: Poxvirukset puolikesyillä poroilla Ruotsissa ja Norjassa.	00:15
11:30	11:45	Våge: Onko CWD haaste poronhoidolle?	00:15
11:45	12:00	Adler: Jäkäläindikaattorikartat (1980 & 2020): Ymmäryksen lisääminen porojen maankäytöstä sekä kunnostustoimenpiteiden suunnittelun tukeminen.	00:15
12:00	12:15	Utsi: Variksenmarjan lisääntyminen heikentää porolaitumien laatua ja nykyistä hoitoa Norjan tundralla.	00:15
12:15	12:30	Sant'Ana: Porot datana. Liikkumisen seuranta ja tuulivoimakehityksen vaikutusten (epä)viherryttäminen.	00:15
12:30	12:45	Ukkola: Taloudellisen elinkelpoisuuden pätevyys poronhoidon kuvauksessa.	00:15
12:50	13:00	Yhteenveto, palaute ja loppusanat	00:15
13:00	14:00	Lounas	01:00

Posterit Pohjoismainen poronhoito konferenssi

Ensimmäinen kirjoittaja	Posterin otsikko
Aspenström Sarah	Kestävän kehityksen näkökulmat metsätalouden ja poronhoidon konfliktissa
Bates Tarsh & Hauri-Downing Susan	"Jäällä ei ole tulevaisuutta": Jäkälä, poro, hajuaisti ja ympäristönmuutos
Bureau Nicolas	Saamelaiset käsitykset ekologisista muutoksista - rakenteilla oleva hanke
Kynkäänniemi Sanna-Mari & Mattila Niina	Kiertotalous – lisätuloa poronhoidolle?
Muuttoranta Kirsi	Eläinten hyvinvointi poroteurastuksessa: Koulutuksen tehostaminen virtuaalitodellisuuden avulla, mm. VR-teline
Pekkarinen Antti-Juhani	Public Participation GIS -järjestelmän (PPGIS) käyttö tiedon jakamiseen ilmastonmuutoksen ja maankäytön vaikutuksista poronhoitoon
Sauvala Mikaela	Suomessa metsästetyn hirven (<i>Alces alces</i>) ja valkohäntäpeuran (<i>Odocoileus virginianus</i>) ruhojen mikrobilaatu
Skarin Anna	Porojen talviruokinta – vaikutukset porojen käyttäytymiseen, hoitokäytäntöihin ja ympäristöön
Strömngren My	EQUIP – Onko poronhoito varustettu kestävään täydellinen myrsky?
Wagner Gabriela	Droonit poronhoidoss
Ødmann Andrea	Uusi porolauma ja tuulipuisto: sattumaa sopeutumiseen lisääntyneen paimentoiminnan tai kriisin kautta?